

LEGISLAȚIE ROMÂNIA

Portal legislativ actualizat din surse publice oficiale

VERSIUNE INFORMATIVĂ PENTRU CONSULTARE

Legea nr. 0

LEGE

Necunoscut

EMITENT

Ministerul Justiției

PUBLICARE

Buletinul Oficial

ULTIMA VERIFICARE

27 mai 2026, 15:07

SURSA OFICIALĂ

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/50631>

Document generat informativ din surse publice oficiale. Nu înlocuiește Portalul Legislativ - legislatie.just.ro.

Cuprins

Articole

LEGE din 1 septembrie 1886 pentru autentificarea actelor EMITENT MINISTERUL JUSTIȚIEI Publicat în MONITORUL OFICIAL din 1 septembrie 1886 + Capitolul I Funcționarii publici competenți

1. Autoritățile competente pentru a legaliza actele sub semnatura privată și a autentifica actele pentru care legea cere forma autentică sînt: a. Tribunalele de județ în mod general și fără restricțiuni; b. Judecatoriile de ocol; c. Judecatoriile comunale și d. Politaii și comisarii de poliție, numai în mod excepțional și după distincțiunile prescrise la vale.
2. Tribunalele de județ sînt competente a legaliza sau învesti cu forma autentică orice acte de orice natură și valoare, și între orice persoane domiciliare sau nu în coprinsul circumscripțiunii lor.
3. Judecatoriile de ocoale nu pot legaliza sau învesti cu forma autentică decât actele următoare, și numai cînd părțile sau una din ele cel puțin, își are domiciliul sau reședința în coprinsul acestei judecatorii: a. Toate actele a caror legalizare sau autentificare le este deferită prin legea lor organică sau prin o lege specială; b. Contractele constatînd obligațiuni personale sau convențiuni asupra bunurilor mobiliare pînă la valoarea de lei 3000 inclusiv; c. Orice alte acte de asemenea natură a caror valoare s'a determinat de părți sau al caror obiect intră în competența ziselor judecatorii, pentru a fi judecate în prima sau ultima instanță; d. Procurile pentru a se prezenta și sta în justiție, oricare ar fi valoarea și natura litigiului, cînd partea care da procura locuiește în coprinsul aceluși ocol; e. Tocmelile sau contractele încheiate în târguri sau bîlciuri, independent de orice condițiune de domiciliu sau reședința a părților contractante.
4. Judecatoriile comunale sînt asemenea competente a legaliza sau autentifica actele următoare, dacă părțile sau una din ele își are domiciliul sau reședința în acea comună: a. Toate actele locuitorilor sateni a caror legalizare le este deferită prin legi speciale; b. Orice alte acte constatînd obligațiuni personale sau convențiuni asupra bunurilor mobiliare pînă la valoarea de lei 300 inclusiv; c. Procurile pentru a se înfățișa și sta în judecată înaintea oricărei instanțe judecătorești, cînd partea care da procura își are domiciliul sau reședința în acea comună; d. Tocmelele sau contractele încheiate în târguri sau bîlciuri dacă valoarea lucrului nu trece peste lei 300, independent de orice condițiune de domiciliu sau reședința.
5. Se exceptează din competența judecătoriilor comunale și de ocoale testamentele și actele translativ de proprietate imobiliară sau constitutive de drepturi reale asupra imobilelor, cari rămîn exclusiv de competența tribunalelor de județ, chiar cînd valoarea obiectului ar intră în competența acelor judecatorii.
6. Faptul domiciliului sau reședinței într-o comună, sau în coprinsul unei judecatorii de ocol, se constată prin cunoștința personală a judecătorului sau primarului, care autentifică actul, atestată în procesul-verbal de autentificare sau, în caz de a nu fi partea cunoscută, prin certificatul primăriei unde partea își are domiciliul sau reședința. Acest certificat se va menționa prin numărul și data sa și arătarea autorității de la care emana, în procesul-verbal de legalizare și se va păstra la dosar.
7. Competența politaiului și comisariilor de a legaliza acte în orașele unde sînt asemenea autorități politienesti, se menține numai încît se atinge de următoarele acte: a. Procurile de orice natură pentru a reprezenta înaintea autorităților administrative și judecătorești, afară de cazurile în cari legea cere o procura autentică; b. Procurile pentru a primi pensii sau lefuri și chitanțele constatînd aceste primiri precum și biletele pentru vânzări de vite; c. Compturile și facturile pentru furnituri de orice natură și pînă la orice sumă; d. Certificatele medicale. În aceste cazuri autoritatea polițienească încredințîndu-se de identitatea părții, certifică din josul actului ca semnatura este a persoanei subscrisă în act.
- + Capitolul II Forma actelor + § 1. - 8. Cînd părțile vor să învestească cu formula autentică un act al lor, pentru care legea cere această formă sub pedeapsa de nulitate, ele trebuie să se prezinte în persoana dinaintea funcționarului public competent în pretoriul tribunalului, judecătoriei de ocol sau a judecătoriei comunale, și să alature în dublu exemplar actul ce vor să autentifice pe lînga o cerere de autentificare subscrisă de părți. Unul din acele două exemplare poate să fie pe hîrtie liberă și se va prezenta nesubscris de părți. Președintele, judecătorul de ocol sau primarul, primind petițiunea, vizează amîndouă exemplarele actului spre neschimbare, pune pe părți să subscrie în prezența sa exemplarul nesubscris și ordoana înregistrarea cererii. Dacă părțile se prezintă prin procuratori, aceștia trebuie să aibă procura autentică și specială dacă legea cere asemenea procura pentru acel fel de act. Procura se va menționa în procesul-verbal de autentificare, prin numărul și data ei și prin arătarea autorității de la care emana și copie, după ea, scoasă cu cheltueala părții și certificată conform cu originalul de către funcționarul care da autenticitatea, se va păstra la dosar; iar originalul

procurei se va încredința partei interesate dimpreuna cu actul autenticat. 9. Părțile pot să-și redacteze singure actul ce are a se legaliza sau a se investi cu autenticitatea legala. Când însă ele vor recurge la luminile altor persoane pentru confectionarea actului, acest act va trebui, când se va prezenta la legalizare sau autentificare, sa poarte pe lângă semnăturile părților și semnatura persoanei care i-l-a redactat. 10. Ori de câte ori este a se autentifica un act, functionarul care instrumenteaza și da autenticitatea, se încredințează de identitatea părților, le citește actul în auzul lor, le întreaba dacă cele coprinse în act sînt cu consimțămîntul lor, și dacă unul din cele doua exemplare este scris de dînsule; pune pe părți sa subscrie pe cel de al doilea exemplar în prezenta sa; ia act de declaratiunea părților și constata toate acestea într'un proces verbal pe care'l transcrie din josul actului pe ambele exemplare și'l subscrie atît el cât și grefierul, sau acela care îi tine locul. 11. Îndeplinirea formalitatilor pentru autentificarea actelor la tribunalele de judet se va putea face și de un singur judecator; el va trebui însa neaparat să fie azistat de grefier, care va contrasemna procesul-verbal de autentificare, atît pe minuta (concept), cât și pe ambele exemplarele ale actului. La tribunalele cari au o secțiune speciala de notariat, autentificarile nu se pot face decît la acea secțiune. La judecatoriile de ocoale autentificarea se face de judecator sau de ajutorul sau, azistat de scriitorul care tine loc de grefier; iar la judecatoriile comunale, de primar azistat de notar. Contrasemnarea scriitorului sau a notarului în act este ceruta, ca și aceea a grefierului, sub pedeapsa de nulitate. Dacă în vre-o comuna rurala se întîmpla ca primarul sa nu stie carte, atunci legalizarea actului nu se poate face la primarie. Părțile se vor adresa în asemenea caz la judecatoria de ocol respectiva. 12. Formalitatile autentificarii fiind îndeplinite, unul din acele doua exemplare ale actului, și anume cel pe hîrtie timbrata, se remite părților cari subscriu pe petitiune de primirea lui, iar cellalt exemplar se păstrează la dosarul tribunalului și se trece în substanța într'un repertoriu alfabetic spre a se putea gasi dosarul cu înlesnire la trebuinta. Părțile interesate pot obtine copii legalizate de pe acest act, cu cheltuiala lor. Certificarea conformitatei copiei cu originalul pastrat la dosar, se face de judecator sau primar, dimpreuna cu grefierul sau acela ce-i tine locul. 13. Identitatea, fie a părților sau procuratorilor lor, fie a martorilor, se constata prin unul din urmatoarele mijloace: a. Prin cunoștința personala a functionarului public chemat a adeveri, și care o declara în act; b. Prin declaratia a doi martori cunoscuti acelu functionar; c. Printr'un certificat de identitate liberat de autoritatea comuna sau politieneasca în rezortul careia partea își are domiciliul sau reședința de fapt; d. Prin carta de alegator coroborata cu chitantele de contributiuni pe anul curent; e. Prin pasport sau orice alt act ținînd loc de pasport când este vorba de straini. Același mod de probatiune se poate întrebuinta și de Românii aflatori în strainatate, înaintea consulatelor sau legatiunilor noastre în acea tara; f. În fine pentru persoanele fără stiinta de carte, identitatea se poate constata printr'o adresa a autorității comunale sau politienesti a domiciliului sau a resedintei partei, către judecatoria chemata a adeveri, și în care se va arata trebuinta pentru care acea parte vine înaintea acelei judecatorii. Aceasta adresa care tine loc de bilet de identitate, se va da chiar la mîna partei și se va popri la dosarul adeveririi. La caz când judecatorul ar avea îndoiala asupra sinceritatei actului din care rezultă identitatea, sau asupra persoanei ca ar fi cea aratata în act, el se poate încredința de adevar prin orice alt mod de probatiune. 14. Certificatul de identitate sau actul care-i tine locul vor arata cu precizie: a. Numele, pronumele și profesiunea partei la mîna careia s'a dat; b. Locul unde locueste, adeca satul sau catunul, dacă este vorba de o comuna rurala; suburbia, strada și numărul casei, dacă este vorba de o comuna urbana; c. Orice alte semne caracteristice ale partei dacă are; d. Numele autorității care a liberat acel act, data liberarii și numărul lui de ordine; e. Subscrierea functionarului public care l-a eliberat și sigiliul acelei autorități; f. Semnatura partei dacă ea stie sa subscrie sau atestarea că nu stie subscri, dacă ea nu stie. Procesul-verbal de adeverire trebuie să mentioneze actul pe temeiul caruia s'a constatat identitatea și sa arate autoritatea de la care emana, data lui și numărul de ordine ce poarta. 15. Functionarul public care ar libera un act de identitate fals, sau acela care s'a servit cu asemenea certificate sau cu un certificat care nu este al său, se va pedepsi conform art. 135 din codul penal. 16. Autentificarea actelor acelor ce nu stiu carte și cari sînt subscribe prin punere de deget, sau prin aplicarea unui sigiliu (pecete) se face întocmai după regulile prescise mai sus, cu deosebire numai ca actul trebuie să fie scris de acela care a servit de scriitor, și pe lângă părți sa compare și el înaintea judecatorii. Procesul-verbal de autentificare trebuie în acest caz să constata, atît declaratiunea părților că nu stiu sau nu pot subscrie cât și pe aceea a scriitorului, ca el a redactat acel act după cererea părților. Scriitorul actului poate servi în acest caz și drept martor pentru dovedirea

identității. 17. Scriitorul sau martorii cari se vor dovedi ca au făcut o declarație falsă se vor pedepsi ca martori mincinoși, conform art. 288 din codul penal, fără prejudiciul altor daune-interese către părți și chiar altor pedepse mai grave, în caz cînd faptele lor ar însuși și elementele delictului de fals în acte publice. 18. Constatarea identității părții, a martorului și a scriitorului actului, a prezentării lor înaintea funcționarului care a dat autenticitatea, a citirii actului în auzul tuturilor și a declarației părților ca actul este făcut cu consimțămîntul lor și subscris de dănsule, sau ca ele nu știu subscrie, în caz cînd actul se află subscris prin punere de deget sau sigiliu, toate acestea sînt cerute sub pedeapsa de nulitate a actului. Procesul-verbal de autentificare va constata asemenea sub pedeapsa de nulitate, ca exemplarul pastrat la dosar s'a subscris de părți în chiar prezența judecătorului sau funcționarului public care a instrumentat. 19. În caz de boala constatată, care ar împiedica pe vre-una din părți a veni înaintea autorității publice competente, judecătorul poate fi delegat și este ținut să instrumenteze la domiciliu, dacă acea parte se găsește chiar în orașul sau comuna de reședință a tribunalului sau judecătoriei. Dacă nu se află în acest oraș sau comuna, se va putea delega judecătorul de ocol respectiv. În acest caz procesul-verbal de autentificare trebuie să constate afit cazul de boala cît și locuința unde s'a instrumentat. 20. Actele autentificate conform dispozițiilor legii de față, sînt executorii din momentul exigibilității lor. Formula executorie se va pune pe dănsule de aceeași autoritate care le-a investit cu forma autentică și în același mod ca și pentru hotărârile judecătorești. Asupra actelor autentificate de vre-o judecătorie comunala, formula executorie nu se va putea pune decît de judecătorul de ocol respectivă sau de tribunalul de județ. 21. Omisiunea vre-uneia din aceste formalități substanțiale supune pe funcționarul public, din vina căruia s'a anulat actul, la pedeapsa destituirii, fără prejudiciul altor despăgubiri către părți dacă este loc. 22. Actul nul ca act autentic, pentru vre-un viciu sau lipsa de formă, poate valora ca act sub semnatura privată legalizat, sau ca act cu dată certă, sau ca început de dovadă scrisă, dacă însusește condițiile cerute pentru unul sau altul din aceste acte. 23. Instrucțiunile ministeriale vor determina modul conservării actelor autentice în arhivele tribunalelor și judecătoriilor. + § 2. - 24. Funcționarii publici competenți, sînt datori dacă părțile o cer, să investească cu formula autentică nu numai actele pentru care aceasta formă este cerută sub pedeapsa de nulitate, dar și orice alte acte pentru validitatea cărora legea nu cere asemenea forme. În acest caz însă, părțile pot cere ca actul să fie adevărat sau legalizat numai întru cît se atinge de veracitatea semnăturilor. 25. În caz de simplă legalizare a semnăturilor, procesul-verbal trebuie să constate în același mod ca și pentru actele autentice propriu-zise, cele următoare: 1. Prezentarea părților în persoană sau prin procuratori înaintea judecătoriei și identitatea lor; 2. Declarațiunea lor ca actul e subscris cu propria lor semnătură; 3. Subscrierea în fața funcționarului public a exemplarului pastrat la dosar. 26. Pentru cei ce nu știu carte sau nu pot subscrie, procesul-verbal de legalizare trebuie să constate în acest caz: 1. Prezentarea părților și a scriitorului actului înaintea judecătoriei sau primăriei și identitatea lor; 2. Citirea actului din cuvînt în cuvînt în auzul tuturilor; 3. Declarațiunea părților sau uneia din ele că nu știe sau nu poate subscrie; 4. Declarațiunea părții care nu știe subscrie ca actul ce i s'a citit este făcut cu consimțămîntul său și că voeste să se legalizeze. 27. Actele sub semnatura privată sau subscrise prin punere de deget, astfel legalizate au aceeași forță probantă ca și actele autentice, pentru tot ce funcționarul public competent constată ca i s'a declarat de părți sau ca s'a petrecut înaintea sa. 28. Cei ce nu știu carte și cari subscriu prin punere de deget sau prin aplicarea unui sigiliu, nu se pot obliga sub semnatura privată decît pînă la concurența de 150 lei. În acest caz pentru ca înscrisul să fie valabil, el trebuie să fie subscris de scriitorul lui și să se arate într'însul numele, profesiunea și domiciliul a doi martori cari au fost de față la încheierea convențiunii și facerea înscrisului. 29. Dacă legalizarea actelor celor ce nu știu carte este vitioasă sau incompletă, existența sau validitatea obligațiunii, se poate combate de dănsii pe toate căile de drept. + Capitolul III Despre darea datei certe și certificarea copiilor după acte și registre 30. Tribunalele de județ, judecătoriile de ocol și comunale sînt datoare cînd li se va face asemenea cerere, să dea data certă a actelor sub semnatura privată. Aceasta se face înregistrîndu-se petitiunea în registrul de intrare și certificîndu-se în josul actului de judecător sau de primar ca acel act s'a prezentat judecătoriei sau primăriei la data cutare și ca s'a înregistrat la numărul cutare al registrului din acea zi, luna și an. Aceasta certificare pe act, se va contrasemna de greșier sau notar, după natura autorității de la care emana. Nu se derogă prin aceasta la dispozițiile art. 1182 și 1188 din codul civil și nici la regulile speciale prescrise în materie de drept comercial. 31. Tribunalele de județ vor avea și competența de a libera copii legalizate de pe actele ce li se

vor prezenta de părți fie sub semnatura privată, fie legalizate sau emane de vre-o alta autoritate româna. Tribunalul trebuie, în asemenea caz, pe de o parte sa vizeze în acest scop actul după care libereaza copie și, pe de o alta, sa pastreze la dosarul cauzei o copie identica legalizata, scoasa cu cheltuiala partei. 32. Tribunalul de comert și, în orașele unde nu sînt asemenea tribunale, tribunalele civile vor avea caderea a certifica exactitatea copiilor extrase din registrele comerciale, mentionându-se în certificare, dacă aceste registre sînt sau nu tinute în conformitate cu prescriptiunilor legii comerciale. + Capitolul IV Dispozitii interpretative privitoare la formarea unor testamente 33. Dispozitiunile prescrise în art. 859 și urmatoarele din codul civil, în privinta formei testamentelor, nu se ating în nimic prin prezenta lege. Pentru curmarea însa a îndoelilor, ce s'au ivit în practica judecătorească asupra unora din acele formalitati, se dispun pentru viitor cele ce urmeaza: Delegatiunea pentru a instrumenta la locuinta testatorului se poate da prin simpla rezolutiune a presedintelui sau a judecatorului care îi tine locul, pusa pe petitiunea prin care s'a cerut delegatiunea; Judecatorul delegat trebuie să constate în procesul-verbal cazul de boala și sa indice cu precizie locuinta unde a instrumentat; Formele autentificarii se pot îndeplini de un singur judecator, fie la locuinta testatorului, fie la tribunal. Și într'un caz și într'altul însa, el trebuie să fie azistat de grefier, care va contra-semna în act. Judecatorul va trebui neaparat să constate identitatea testatorului în procesul-verbal de autentificare; Regulele prescrise la art. 13 din prezenta lege pentru constatarea identității se vor aplica și la testamente. Toate cele ce preced se vor observa sub pedeapsa de nulitate a procesului-verbal de autentificare. Dispozitii finale 34. Consulatele și legatiunile române în strainatate vor continua a exercita atributiunile ce le sînt date prin legile și regulamentele astazi în fiinta în ce priveste autentificarea sau legalizarea actelor ce li s'ar prezenta. Ele vor observa însa pe viitor formele prescrise prin prezenta lege pentru ambele categorii de acte. Pentru legalizarile sau autentificarile facute la judecatoriile comunale, taxa timbrului fix va fi de 25 bani, iar pentru acele petrecute înaintea judecatoriilor de ocol, timbrul fix va fi de un leu. _____